

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
Hát hára — — 25 K. — f.
Három hára — — 13 K. — f.
Egyes számok ára 1 korona.
Magyarországra 63 K. — f.
Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
cis. 25448/III. a 1925

H I R D E T É S E K:
□ centiméterenként — filler.
Nyiltéri közlemények garmond
soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velünk
összekötötben levő hird. írók
arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
címeket a kiadóhivataltba kerjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Lévai munkások
és a dohánybevéltő.

Évek óta ringatjuk magunkat abban a reményben, hogy a dohánybevéltő hivatal működésének megkezdésével a lévai munkanélküliség csökkenni fog, a munkásság szociális viszonyaiban, — tekintettel arra, hogy a dohánybevéltőben az üzem a téli hónapokban működik a legintenzívebben, — jelentős javulás fog beállni éppen a legkritikusabb időszakban.

A dohánybevéltő hivatal lévai létesítésénél a legsúlyosabb érv az itteni nagy munkanélküliség képének valódi feltárása volt, éppen azért annál megdöbbentőbb most azt hallani, hogy a dohánybevéltőnél a lévai munkásokat már eleve is nem kívánatos elemnek tartják. Már régebben beszéltek arról Léván a munkáskörökben, hogy a dohánybevéltőnél munkát kérő, dolgozni akaróktól nemcsak állampolgársági bizonyítványt kérnek, amivel ma kevés munkás rendelkezik, s nem is könnyű annak a megszerzése, hanem pártigazolványt is, mert a hírek szerint ott csak bizonyos protekciós pártok tagjainak akarnak munkát juttatni. A város képviselőtestületének legutóbbi közgyűlésén több párt részéről tették szövé a dohánybevéltő munkasalkalmaztatási anomáliáit és elhatározta a közgyűlés, hogy az igazgatóságához ebben az ügyben küldöttéget meneszt

El kell itélnünk azt a gondolkodást és azt a szellemet, amely már a munkához és az élethez való jogot is a pártigazolvány színe szerint osztályozza, mert hiszen az életet ma igazán a munka jelenti a szegény ember számára. A demokratikus elv szerint a munkához való jogot minden ember számára egyaránt biztosítani kell tekintet nélkül annak politikai pártállására. Egyébként pedig tudni való, hogy a politikai gondolkodást és elhelyezkedést legtöbbszörre az szabja meg, hogy az illető munkás milyen viszonyok között él, dolgozik-e vagy sem, van-e kenyeré vagy nincs. Minél nagyobb nyomorban élnek a munkások, annál inkább hajlamosak a szélsőséges gondolkozásra és az extrém politikai pártok elveinek támogatására, amint ez szemeink előtt történik most a világkrízis idején.

Helyes az, hogy a dohánybevéltő hivatala csupán a csehszlovák állampolgároknak kíván munkát adni,

mert legelsősorban is az állampolgár követelheti a saját hazájában munkát és ennek révén kenyeret és megélhetést, ám de ennek az elvnek természetes konkzekvenciája az is, hogy amint legelsősorban a csehszlovák állampolgárnak van itt joga a munkához, úgy minden községben a helybelinek, s így Léván elsősorban is a lévai munkásoknak kell biztosítani a munka jogát, különösképpen az olyan intézményben, amely egyenesen azzal a céllal állított fel itt, hogy a helybeli és most az ősszel fokozódó munkanélküliséget levezesse. (Természetesen más az, hogyha helyben nem találnak a munkához megfelelő képességgel bíró munkást, ami a jelen esetben aligha áll fenn.)

A város előjáróságának ehhez a joghoz ragaszkodni kell, mert hiszen ezért a város anyagi áldozatokat is hozott, amidőn ajándékba adott értékes földterületet a dohánybevéltő hivatal céljára. A város közgyűlése ezt azzal a gondolattal szavazta meg egyhanguan, hogy áldozatkészségével legelsősorban is a lévai munkanélkülieket segít. A dohánybevéltő tehát nem kegyet gyakorol amidőn helybeli munkást alkalmaz, hanem ellenszolgáltatást ad, tehát kötelességet teljesít. A maga részéről azonban jogosan elvárhatja, hogy minden egyes munkása, akinek alkalmazást ad, lelkiismeretesen és becsületesen lássa el kötelességét, s aki ezt nem teszi, azt megérdemelten zárhatja ki a munkából, de előre kimondani, amint azt a városi közgyűlésen panaszolták, hogy lévaiakat nem alkalmaznak a dohánybevéltőnél, nagy elfoglaltságnak tartjuk és érdeklődéssel várjuk az intervenciót, amely meg fog győződni róla, hogy mi az igazság abban, amit a közgyűlésen telpanaszoltak.

Meggzavarták

Léva város költségvetését.

Léva város képviselőtestülete hétfőn tartott közgyűlésen tárgyalta le az 1934. évi költségvetést. A költségvetés vitája nem volt heves vagy szenvedélyes; ugylátszik, az összes pártok éterzik már a város súlyos helyzetéből fakadó városigazgatási nehézségeket és belátják azt, hogy valóban sziszifuszi erőfeszítést végez az előjáróság a város háztartásának egyensúlyban tartása érdekében. A költségvetés vitája mégis délután 5 órától 11 óráig tartott, amiből csak csekély időt vett igénybe az illetősségi ügyek tárgyalása.

A költségvetést Verő Ernő főszámvevő terjesztette elő, amint már részletesen ismertettük, a költségvetés rendes része, szükség-

let 6,086.703 K, fedezete 4,164.933 K, hiánya 1,921.770 K, aminek egyrésze 300 százalékos városi pótdoból fedezendő.

A költségvetés rendkívüli része, szükséglet 7,410.908 K, fedezete 857.417 korona, hiánya 6,553.491 K, ami kölcsön útján fedezendő.

A költségvetés rendes és rendkívüli része együttesen 13 és fél millió koronára rug.

A költségvetéshez elsőnek Oktavec József (szcc dem.) szált fel, aki kifogásolja azt, hogy a szlovák állami emi népiszkolára nincs felvéve megfelelő összeg. Bejelenti, hogy a költségvetést csak abban az esetben szavazza meg, hogyha ezt a kívánást a közgyűlés honorálja s ebben a kérdésben az összes csehszlovák pártok szolidárisak. Konkret javaslata az, hogy a szlovák iskolára 300 ezer koronát állítson be a közgyűlés a költségvetésbe.

Skolnyik (kommunista) a második szónok Politikai alapon bírálja a költségvetést, vagyis jobban mondva, nem is a költségvetést, hanem a társadalmi rendszert; többszöri figyelmeztetés után a főjegyző figyelmezteti, hogyha így folytatja, megvonják tőle a szót.

Utána ij. Kosztolányi József (kommunista) foglalkozott a költségvetés egy pár tétével.

Majd Boros Béla (magyar nemzeti párti) második helyettes városbíró felszólalásában rámutatott arra, hogy a város lakosságának elszegényedését mutatja az is, hogy az állami egyenes adók összege nyolc százalékkal csökkent, míg a városal szemben támasztott igények fokozódnak. A bevétel csökkenése, a kiadás emelkedik. A gazdasági krízisben messze-menő óvatosságra, takarékoságra és fokozottabb ellenőrzésre van szükség. A munkakörcsönlől lehetne egy kis gazdasági fellendülést várni, azonban a belfügymintériumban indokolatlanul huzzák-halogatják a város igénylésének az elintézését.

A járási székház építéséről egyelőre le kell mondani, mert az állam még nem biztosította a reá eső anyagi részt. Az épület másikként hasznosítása nem hozza meg a befektetett tőke annulását, azért úgy ennek, mint az építési tervekért járó 54.000 K, összegnek megfelelő része a járástól és a belfügymintériumtól vissza kéréndő.

Megállapítja, hogy az építési tevékenység hanyatlásával nemcsak a város jövedelme apad az építési engedély díjak csökkenésével, hanem a munkanélküliség is emelkedik, azokról pedig a tél folyamán gondoskodni kell. A városi törzsvagyonhoz sem lehet nvulni, mert a törzsvagyon utolsó részét a Masaryk utcai városi ház tetőfedési munkáira fordította mint kölcsönt, a város. A gimnázium épületének adóhátrálókát feltélenül az iskolaügyi minisztériumtól kell követelni a városnak. A város növekedésével legalább két rendőrről kellene szaporítani a rendőrségi létszámát. A tűzrségi adó a lelkiismeretes összeírás mellett sem fedezi a tűzrendészet kiadásait, azért legjobb lenne más városok mintáira az önkéntes tűzoltóság megszervezni Léván is. A keramit ut ügyében rá kell bírni az országos hivatalt arra, hogy az átépítés a jövő évben megkezdhető legyen. A fakéllia kiszállítás bérbeadásával is megtakarítást érne el a város.

Ezután pedig a kommunista szónokok felszólalására utalva megállapítja Boros Béla, hogy a város fontosabbak tarja a munkasalkalmak létesítését a munkanélküliek segélyezésénél; a munkasalkalmak létesítéséről pedig a költségvetés keretében történik gondos-

codás, azért van kisebb összeg beállítva a segélyezésre. Elismeréssel adózik a városbírónak adadó munkásságáért és kéri a költségvetés elfogadását.

Klein Ármin (iparos és kereskedő párti) a város csatornázási és vízvezetési terveinek elkészítését sürgeti és a város külső képmunkáinak elhanyagolásáról és a kifogásolható köztisztaságról beszél, ami a közegészségügy rovására megy.

Bartys Wladimir (szoc. dem.) a szlovák iskolára vonatkozó javaslat elfogadásától teszi függővé a költségvetés megszavazását.

Hámornyi János (magyar nemzeti munkás és földműves párti) a városi villamos telepen történő túlorázás helyett új munkások felvételét javasolja, mert e szakban vannak Léván munkanélküliek.

Nagy Gyula (magyar nemzeti párti) a mezőri szabályrendelet módosítását sürgette és kifogásolja a marhaventek díjának magaságát, továbbá a Perec menti részben parti rendőrség felállítását és a fürdőzők kártételeiért a gazdák kártalanítását kéri.

Tóth József (agrár párti) a szlovák iskola létesítésével kapcsolatos javaslat elfogadásához kapcsolja a költségvetés megszavazását.

Csernák Gyula helyettes városbíró (kommunista) elismeri a jóakaratot a költségvetés összeállításánál, de, hogy milyen eredmények lesznek, azt nem lehet tudni s ezekkel szemben nem lehet optimista. Rámutat annak hátrányára, hogy a munkakölcösből nem kapott a város. Megállapítja, hogyha valamely iskola felállítására sürgős itt, akkor a legsürgősebb lenne az Újtelepen egy iskola létesítése, hogy a rossz lábbelis proletár gyerekeknek a téli hidegben ne kelljen oly messzire menni iskolába, míg a polgári iskolába járók részére autóbussz járat létesítését kívánja.

Nem tartja helyes megállapításnak azt, hogy Léva lakossága az oka annak, hogy a kormány szűkkeblű Lévával szemben és hogy a munkakölcösből sem kapott. Ennek oka valami más lehet, esetleg nemzetiségi, vagy egyéb. Hogyha legalább csak azt a kölcsönt adnák meg a városnak, amit a lévaiak jengyeztek a munkakölcösnre, máris nagy segítsége lenne a városnak. Majd azt kérdezi, hogyha Léván olyan nagy szükség van a szlovák elemi iskolára, miért nem építi fel azt az állam? Szerinte — még egyszer hangsúlyozza — legsürgősebb lenne az Újtelepen egy iskola létesítése.

Fischer István dr. (zsidó párti) azt hangsúlyozta, hogy öt órán keresztül alig hallott

a költségvetéshez szóló, az elhangzottak leginkább propaganda beszédek voltak, amiben a képviselőtestület szellemi lebecsülését látja, mert hiszen olyan emberek ülnek itt, akik ismerik a pártok programjait, azért felesleges azoknak itt propagandát csinálni. Tudomása szerint a városháznak annak idején az országos hivatalból egy bizottság vizsgálatot tartott, amely a város régi gazdálkodásával nem volt megelégedve, ezzel szemben nem látja ennek a bizottságnak a redukáló javaslatát a költségvetésben érvényesíteni sem személyi, sem tárgyi vonatkozásban, noha az a társadalmi osztály, amelyet a képviselőtestületben képvisel, jelentékeny résszel járul hozzá a költségvetéshez és amely társadalmi osztály, amely a városi képessége állandóan csökkenő irányzatot mutat. A jövőre nézve takarékosági bizottság létesítését javasolja, hogy ez a takarékosági szellemnek érvényt szerezzen. A városbíró is ilyen alapon választották meg, nem tartja ildomosnak egy éves működésének bírálatát adni, de megállapítja, hogy a költségvetés túlméretezett s azon bizonyos módosításokat kell eszközölni. Többek között javasolja, hogy a szlovák állami iskolára csak 200 ezer koronát vegyenek fel.

Az előzően szólásra jelentkezett Löwinger Mózes az idő előrehaladtására való tekintettel előlalt a beszédét, így Antal Gyula városbíró adta meg összefoglaló keretben felvilágosításait az elhangzottakra.

Megállapította többek között, hogy a költségvetés elkészítésénél az összeállító keze meg van kötve és bizonyos kereteket nem léphet át. A szlovák iskola ügyében elhangzott felszólalásokra kijelenti, hogy amíg az előjárásnak ebben az ügyben a miniszteriumban interveniált, ott kijelentették, hogy arra sem ter, sem pénz nincs, így feleslegesnek tartották a hozzájárulást felvenni a költségvetésbe, azonban nincs ellene kifogása, hogyha most beállítják, de bizonyos az, hogy csak évek múlva lesz az iskolaiügyi miniszterium abban a helyzetben, hogy az iskola létesítésére gondolhasson. Azután megjegyzi egyes feltevést a magasnak tartott szükségleti tételekre, hogy azok ilyen arányú beállítása nem jelenti egyben azt is, hogy ezek teljes egészükben fel is lesznek használva. A felhasználás mindég csak a szükséglet arányában történik. A költségvetés a város viszonyainak szigorú szemelöt tartásával készült, azért kéri a közgyűlést, hogy azt változtatlanul szavazza meg. — A költségvetést a kommunisták kivételével, az összes pártok változtatlanul megszavazták.

Az adóbehajtás új módja.

A kormány az adóbehajtás új módját találta ki; ugyanis amint az egyik naplaj jelent, az új birtokszerezési módról törvényjavaslatot a minisztertanács már jóváhagyta. E törvényjavaslat szerint hátralevő adók ellenében az állam ingatlanokat vehet át saját tulajdonába.

A törvényjavaslat igen súlyos pontokat tartalmaz, amennyiben az állam nemcsak a 200 hektárnál nagyobb földbirtokot veheti el egy bizottság által megállapított becsláron, de elveheti a városokban levő és beépítetlen házhelyeket, telkeket és parcellákat.

Ezzel a jógával élve, az állam minden városban tekintélyes számú telek tulajdonosa lehet. — Súlyosabb a törvényjavaslatnak az a pontja, mely lehetővé teszi az államnak, hogy nemcsak adótorozás fejében teheti rá kezét az adóhátralékos vagyonára, hanem banki adósság fejében is, amennyiben ezt a hitelt nyújtó bank az államtól kéri.

Igy állami bankok, magánbankok és biztosító intézetek egytől-egyig kérhetik az államot, hogy adóssainak birtokára tegye rá a kezét és azt állami tulajdonba vegye át. Az állam ez esetben a bankoknak járó adósságot kiegyenlíti. Ebbe tartoznak azok a terhek is, amelyek más követeléssel szemben elsőbbséggel rendelkeznek, amelyek a telek-könyvben első, vagy elől lévő helyeken vannak bekebelezve. Az olyan adókövetelések, melyek hátrább lévő helyeken vannak bekebelezéssel biztosítva, a birtokoknak államtulajdonba való átvételénél az esetben jönnek számításba, ha 1933 jan. 1-e előtt keletkeztek.

Az így átvett birtokok az állam parcelláznak fogja és az arra érdemeket szerzett földigénylőknek juttatja, a városi telkeket pedig ugyanilyeneknek építkezési célokra engedi át.

A birtok átvételét annulálják, ha a birtokos hátralevő adóit minden költséggel egyetemben kiegyenlíti.

A törvényjavaslat további előírásokot tartalmaz az állam által átveendő földek értékének fölbecsüléséről.

Ha a törvényjavaslat törvényerőre emelkedik, akkor a földreform után még megmaradt birtokosoztály a teljes pusztulásnak néz elébe, mivel egy sincs ma már, mely föleg banki adósságok terhe alatt ne görnyedezzen s így a bank tetszésétől függ, melyik pillanatban fosztja meg az adóst birtokának tulajdonjogától. Ugyanez a veszély fenyegeti azokat az adósokat és adóhátralékosokat is, akiknek városokban vannak beépítetlen ingatlanok

NICOTIANA.

Mi a dohány? A tudós azt tanítja:

— A Nicotiana a burzonyafélék családjának nemzetsége. Kb. 40 faja jórészt Amerikában honos. Egyéves, ritkán évelő, dudvanemű növény, többnyire épszerű levelekkel, bőgre- vagy hosszucsuóví virággal. 1—2 m magasra nő, szára szőrös és kissé ragadós, széles, nagy, zsíros tapintatú levelek ülnek rajta. Hatóanyaga a nikotin nevű, veszedelmesen mérgező alkaloida, melyből átlagosan 4 százalékot tartalmaz, de vannak benne más szerves anyagok is, melyek a dohánygyártási folyamatok alatt szétbomolva a dohány jellegzetes ízét, illatát, zamatát adják.

A dohányos azt mondja:

— Illatos barna levele, gond'eledtető illúziók Pandora-szenelécje; kékesen bodorgó füstgőgyója rózsaszínű, enyhe mámor, idegeket simogató, feszültséget oldó, rossz kedvet, bánatot, lidércnyomást oszlató mennyei íz és aroma. Ha melleme szívom, mintha lekemre szívnam, körülgömbölyögy szivemet, az agyvelőmet és minden idegszálamat s kimossa belőme, ami nyugtalanít, ami fáj, mint a szemből a porzsemet a könny; eltompítja a valósgs könyörtelenül éles, rideg kontúrjait, szöbbé, mosolygósabbá teszi a világot.

Predikáltak ellene zöld asztal mellől, katedrálról, szöszékről, trónusról, hadvezérek, papok, fejedelmek, királyok, császárok, pápák harcoltak ellene, szigorú rendeletek, drákói törvények, halálos fenyegetések szuronyerdejével rohamozták meg, hivat megvetették, lenézték, üldözték, kiközösítették, tömlőcbe vetették, kiátkozták, megbélyegezték, halálal

sújtották, de a dohányt nem lehetett legyőzni. Minden megszorítás, béklyóba verés, üldözétes, minden megsemmisítésére, kiirtására irányuló törekvés kudarcot vallott és visszanyalt az emberi szenvedélyek ércpáncéljáról.

A dohányzás nem a ma emberének találmánya, de még a tegnapié, sőt a tegnapielőttié sem. Eredete épp oly megfoghatatlan, mint az írás vagy beszéd, visszanyulik az emberiségnek abba az ősi, embrionális korszakába, ahol minden időbeli távlat, minden történelmi perspektiva egy pontba fut össze és semmivé foszlik. Az európai ősember épp úgy ismert, mint az amerikai, sőt a bronzkorban már a pipát is használta.

Az Óvilág az amerikai indiánoktól tanulta el, ahol a dohányzásnak ősi, vallásos multja volt. A mayák és az aztékok nemcsak élvezetből füstöltek, hanem hagyományos szokásból is, ami vallásukkal, a tűz és a Nap imádatával függött össze. Kukoricalevelbe csavart, összesodort dohányleveleket szívták — ez volt a szivar őse és mint az ősi maya templomok közelében talált domborműves emlékek tanúsítják, vallási szertartásai egyik jellegzetes aktsusa az volt, hogy egy dohánynal teletömött pipaszzerű csövet vettek a szájukba s a füstöt a Nap meg a négy világtáj felé fújták. Tabagónok nevezték ezt a бүvös növényt s ez a sző, változott alakban, átment a legtöbb kultúryalvibe és a tudomány szókinésébe is.

Mikor Kolombusz 1492-ben elérte az amerikai kontinenst, partraszálló matrózai „szivarzó” és pipázó rézbőrűket találtak az új szárazföldön. A spanyolok között hamarosan egész sereg hive akadt a új szokásnak, de

ez sokáig drága mulatság volt, mert a dohányzóknak szükségletét csak behozattal lehetett kielégíteni. 1560-ban azután egy Jean Nicot nevű francia ember nem dohánylevelet, hanem dohánymagvakat hozott Európába és hazájában megalapította az első európai dohányültetvényt. A dohány most már viharos gyorsasággal kezdett terjedni mindenfelé, európai meghonosítása eméket pedig a benne feldevezett hatóanyag — a nikotin — néven örökítették meg. A XVI. században már egész Európa szétlétben pipázott az emberek, nemcsak mert kellemesnek találták, hanem, mert védelmet kerestek benne az akkoriban dúló járványok ellen. Fertőtlenítő, betegség-távolító erőt tulajdonítottak a dohányfüstnek és a preventív intézkedések egyik legfontosabbja az állandó füstölés volt.

A diadal azonban nem tartott sokáig. A XVII. században minden országban fellették az új szenvedély ellen s a világi és egyházi előkelőségek tekintélyük, erkölcsi hatalmuk egész súlyával felvették ellene a harcot. Minden rosszal vádolták, erkölcsitelen, kárhözvontak bélyegezték, az orvosok pedig szakítva korábbi felölgásukkal, egészségére káros voltát iangoztatták. A dohány ilyenformán minden oldalról a támadások valóságos pergőtűzébe került.

I. Jakab angol király „Misokapnos” címen dörgedelmes vádiratot irt a dohányzás ellen, azt bizonyítván, hogy ezt a szenvedélyt maga a sátán hozta az emberekre. Németországban, Svájcban szigorú büntetés terhe alatt tilos volt a füstölés, VIII. Orbán pápa pedig, mint erkölcsitelen szokást, kiközösítés terhe alatt megtiltotta. De legkegyetlenebbül

KÜLÖNFÉLÉK

HAJÓK VAGYUNK...

Hajók vagyunk az élet tengerén
Mít a vihar sodor mindet odább,
Kerget és űz a gond és kenyér,
Meg sem állhatunk — csak megyünk tovább.

Az élet terhét vonszoljuk, visszük
Es nem tudjuk hová, merre megyünk,
Hol költünk ki, hogyan és mikor,
Vagy zátonyra futva elsüllyedünk.

Csak azt tudjuk, hogy célba érünk
Egyszer mégis kikötünk talán;
S nem megyünk tovább, mint megállunk,
Odaérünk, hol vár már a halál.

Ilyen az élet — csak gond és teher
Küzdünk a létért, kiűzdünk, harcolunk,
Hajók vagyunk az élet tengerén,
Születünk, élünk és meghalunk.

(Ujbars). VERES VILMOS.

— **A lévai evangélikus templomban ma, vasárnap, Luther Márton születésének 450. évfordulóján, 10 órakor a rendes istentisztelet keretében lesz alkalmi beszéd, este pedig 6 órai kezdettel alkalmi vallásos est lesz szlovák és magyar nyelvű előadásokkal.**

— **A zárdában ma megismétlik a szentén emlékre rendezett előadást.** A női Mária Kongregáció vasárnap a zárda tornatermében nagy sikerrel mutatta be Goriczky E. Harangzó című nagyhatású társadalmi darabját. A siker fokmérője az is, hogy a jótékonydúci előadást közzéadta ma, vasárnap dé. u. fél 5 órai kezdettel megismétlik, amire felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A tüdővész elleni Masaryk liga lévai fiókja november 19-én, vasárnap dé. u. 3 órakor, Bathy László-tér 2. sz. a helyiségében rendkívül közzégyűlést tart, amelyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívjuk.** Tekintettel a tárgy fontosságára, minél nagyobb számban való megjelenést kérünk. Napirend: a központ által megküldött új alapszabályok letargyalás. Léva, 1933. november 8. Dr. Lauffer Lipót s. k. ügyvezető, Schubert Pálné s. k. elnök.

— **A tüdőbetegek allandó nyilvántartása.** Az egészségügyi minisztérium törvényjavaslata bevezeti a tüdőbajosok általános jelentkezési kötelezettségét, azonkívül pedig a törvényjavaslat értelmében tüdőbeteg-

tanácsadókat létesítenek a köztársaság egész területén. A javaslat egyelőre nem kerül a parlament elé, mivel a tüdőbeteg-tanácsadók felállításához szükséges költségekre nincs meg a fedezet.

— **Tenestély.** A lévai izr. nőegylet f. hó 18-án fél 9 órai kezdettel tartja az idény első teastélyét. Az idényre szóló meghívók e napokban lesznek szétküldve, de ezúton is tisztelettel meghívja a Vezetőség Léva város és környékének társadalmát. Jó zenéről zondoskodva van. Brides asztalok terítve. Kéretnek a hölgyek utcai ruhában megjelenni. Belépődíj teával együtt 6 K.

— **Megszervezik a gáztámadás elleni védelmet Léva.** A városi előjáróság elhatározta, hogy más szlovenszki városok példájára nálunk is megszervezi az esetleges gáztámadás elleni védelmet és kioktatja a lakosságot a gázálc használatára. Az oktatást a városi hatóság felkérésére szakértő katonatisztok fogják végezni. Ezzel kapcsolatban megalkatja a városi hatóság a szükséges törvényi polgári bizottságokat is, amelyek egy esetleges gázveszély esetén a város különböző részein a lakosság védekező akcióját irányítani fogják és a kellő intézkedéseket erre nézve megteszik. A végére marad azonban az ominózus kérdés, hogy hol vesszük a szükséges mennyiségű gázálcokat, hiszen jól tudjuk, hogy ez nem ocsó dolog?

— **A Lévai Kaszinó kulturoklijánának megnyitójá gyanánt zajlott le mult szombaton a Városi színházban a Kálif — Szvatók kulturrest, amely nagyobb érdeklődést érdemelt volna a közönség részéről.** Kálif Jenő a nyitrai származású zongoraművész, a prágai német zeneakadémia tanára pár év előtt már adott Léva egy nagyszerű hangversenyt. Régi ismerősei ma is lelkesen és melegen köszöntötték a kiváló művészt és tapsoltak kiteljesedett művészi képességeinek. Bach, Liszt, Beethoven, Brahms, Manuelli de Falls, Chopin, Smetana, Debussy és Dohnányi műveiből állított össze kitűnő programot a művész, amit a nagyobb részt műértő közönség lelkes tapsaira még két darabbal meg is töltött. Brilláns technika, játékaúak szüszvít ereje, fölényes biztonság a hangszerre felett és az interpretáit mesterek szellemében való elmélyülés jellemzik művészetét. A műsor közepén Szvatók Pál dr. az ismert publicista tartotta meg felolvasását, aki igen szellemesen azt bizonyította, hogy a kisvárosok 15—20 év előtti zártaságai teljesen eltűntek és a nagyvárosok és a kisvárosok lakóinak érdeklődési köre és mentalitása között ma már nincsen eltérés, mert a technikai fejlődés meghozta magával a kiegyenlítődést. A nagyvárosi életstílus a kisváros lakója részére pedig ma már csak vagyoni kérdés. Az előadást lelkes óváicóval jutalmazta a közönség.

— **Gyászír.** Selmecbányán elhunyt Fízely Károly műlakatos életének 89. évében. A megboldogult testvérbátyja volt a 4 év előtt Léva elhunyt Fízely Lajos polgártársunknak. Az elhunytat páratlan szorgalm, kiváló szakismerete és puritan jellem a közmegebecsülésnek olyan magas fokára emelte, amely kevés embernek juthat osztályrészü. A közmegeállapítás szerint Selmecbánya egyik legnagyszerűbb fiát vesztette el benne. Temetése vasárnap ment végbe az egész város osztaltal részvétel mellett. Fízely Károly egyike volt ama kiháló félben levő iparosoknak, akik szorgalmuk, törekvésük, becsületességük és utóélettelhetlen ismeretük és tapasztalataik révén soha feledésbe nem menő nevet biztosítottak maguknak városuk történetében. Fízely Károly nevét évszázadokra bele írta Selmecbánya város történelmi lapjaiba. Az a rengeteg művészi kivételű lakatosmunka, amely Selmecbányának egy kimondhatatlanul értékes és érdekes jeleget kölcsönöz — s hogy csak a bányászati és erdészeti főiskola pom-pas kivételű vasrészait, kapuit, meg az ev. templomban elhelyezett pazar csillárokat említsük, — mind Fízely Károly műhelyéből, az ő tervezésében kerültek ki. — Neve a már ma gigantikus méreteket öltö elektrotechnikában is biztosította vas, mert a selmeci bányászati és erdészeti főiskola két tudós tanárának, Farbak és Schenck professzoroknak világhírű találmányát, az első akkumulátorokat ő készi-

tette el, s éveken keresztül szállította a világ minden részébe. Évtizedeken keresztül tagja volt a városi tanácsnak, sok társadalmi egyesület vezetőségében részt vett, s teljes felszáradozón keresztül az ev. egyház gondnoka, s az utolsó éveken annak tiszteletbeli főnökeje volt. Halálát a még Ujvidéken élő nagyúr Fízely Julián kívüli a lévai Fízely család leszármazottai, fiai: Fízely Béla bányatanácsos, vashegy bányáigazgató, Fízely Sándor dorogi bányamérnök és öt férjezett leánya gyászolják.

— **Halálozás.** Csizmár Márton espereplébános életének 78. évében Pozsonyban elhunyt. A megboldogult sokáig lelképáztorkodott a hontmegyei Szénavár községben, majd nyugdíjazása után Lévára költözött és itt élt, később pedig a kórházban lelképáztorkodott. Súlyos betegségével a lévai kórházban kezelték, majd Pozsonyba szállították, de ott sem tudták megmenteni az életnek, f. hó 5-én kiszenvedett. A virágölgyi temetőben helyezték örök pihenőre. Csizmár Márton élénk részt vett a háború előtti közéletben is, mint Hontmegye törvényhatósági bizottságának tagja. Most pedig agrárpartí mandátummal tagja volt a lévai járási képviselőtestületnek, a szlovák könyvtár tanácsának és alelnöke a Földmives Kőcsönös Pénztárnak.

— **A lévai Kaszinó következő kulturstjeje** f. hó 19-én a Kaszinóban. Előadó dr. Borka Géza, a komáromi Jókai Egyesület irodalmi szakosztályának elnöke. Részletes program a jövő számban.

— **Katalin est lesz a Lévai Iparos Olvasókörben** f. hó 25-én, szombaton este. Három I felvonásos darab kerül előadásra, ami az est sikerét és hangulatát nagyban emelni fogja. Külön meghívókat nem bocsátjank ki, ezúton hívja meg a kör tagjait, barátait és azok vendégeit a rendezőség.

— **Állami szállítást végző vállalatok kötelesek a nyolcórás munkaidőt betartani.** Számos panasz érkezett, mert az állami szállításokat végző vállalatok egy része nem tartja be a munkások védelméről szóló törvény ama rendelkezését, hogy a munkások munkaideje legfeljebb nyolc órát tehet ki. E panaszok nyomán küldöttség járult a miniszterelnök és az illetékes szakminiszterek elé. A küldöttség tagjainak az illetékes ténylezők kijelentették, hogy a kormány a jövőben csupán azoknak a vállalatoknak ad állami szállításra megrendelést, melyek nem szegik meg a munkástörvény rendelkezéseit.

— **Beveretik az ujságolvasást az iskolákban?** Tanító körökben felelte érdekes tervvel foglalkoznak. Be akarják vezetni az iskolákba az ujságolvasást, illetve azt kívánják, hogy heti egy-két órában a tanulóknak bel- és külföldi eseményekről tartsanak előadást. Ez a terv nem egészen ujelelt, több tanító már saját iniciatívájából és felelősségére elmeséli és magyarázta diákjainak a napi világeseményeket. Az uj tanrend a közegyi iskolák magasabb osztályaiban már most is módot nyújt arra, hogy az ugynevezett szabad órákban a tanulókat a napi világeseményekről értesítse a tanító. A polgári és közegyi iskolák tanrendje már sokkal zartább és nem nyújt módot arra, hogy a tanárok ujtátsokat vezessenek be. A prágai lapok a tanítóknak ehhez az akciójához hozzáfűzik, hogy ma több külföldi diktatórikus rendszerekkel kormányzott országban az ifjuságot már az iskolában megdolgozzák az eszméknek. Nem akarjuk utánozni ezeket a módszereket, — írják a lapok — de mégsem szabad róla elfeledkezni, hogy a demokráciának is szüksége van erős és agresszív ifjuságra és a tankönyvek tananyaga erre a nevelésre bizony nem elegendő.

— **Egy „hállás” unoka.** Megdőböntöt gyilkosok tartja igazolomban Aranyosmarót környékét. Ugyanis Vezekény községben Sotka Janos földművet szobájának ablakkeretén felakasztva lelték. Öngyilkosságra gondoltak, de a csendőri nyomozás csakhamar meglepő fordulatot vett. Megállapították, hogy a földműves nagyon vallásos ember volt, minden nap templomba ment s már ezért sem valószínű, hogy öngyilkosságot követett volna el egy ilyen jámbor életű ember. Megindult tehát a kutatás

IV. Murad török szultán lépett fel a füst hivatással szemben; őt esztendő alatt nem kevesebb, mint 25.000 alvatlalóját végeztette ki a dohányszási tilalom megszegése és egyéb hasonló vétség címén.

De semmiféle kényszerítő erő, sem pedig az egyház tekintélye nem bizonyult elég erősnek az „ördög fondorlata” ellen. Az emberek — hol nyíltan, hol titokban — vigan eregettek a füstöt tovább, nemokára pedig megtörtént az a hihetetlen eset, hogy a spanyol papok magában a pápai székvárosban, Rómában terjesztették a dohányszást. 1724-ben pedig az akkori pápa visszavonta elődje súlyos rendelkezését. A XVIII. század elején már mindenütt bevett szokás volt a füstölgetés, az államfők pedig lassanként ráeszméltek arra, hogy pénzügyi szempontból jobban járnak, ha elősegítik a dohányszást, mint ha gátolják. S most egy súlyos tévhitet kell helyreigazítaniuk: a dohányszó nő nem a rádió meg a repülőgépek korszakának a szüleménye. Bizonyosság erre az a kis rópirat, amit egy bizonyos madame Leucorander írt 1715-ben a következő kissé hosszukás címmel: „Tisztelesség nő hírenek ártalma nélkül ellátogatgat néha a kávéháza” és elszívhat egy pipa dohánnyt. Egészséges és kellemes dolog ez.”

Az előleők világban ekkortájt pipázás kelyett burnótozás járt, mignem 1809 táján megjelent a szivar, a krími háború idején pedig a cigaretta. Az azóta lefolyt század olyan mindennapi közszükségleti cikké tette ezeket az egykor megbámult kúriozumokat, mint aminő a kenyér vagy a ruházat s manapság bizonyára senki sem gondol arra, milyen mozgalmas kultúr áll a dohány mögött, amikor rágyújt egy cigarettára.

a gyilkos után, akit Sotka János unokája, Sotka Ferenc személyében ki is nyomoztak. Megállapították, hogy az unoka a nagypapa eltartása elől kívánt a gyilkossággal szabaddulni. Sotka Ferenc megkapta nagypapjától a házat és tíz holdnyi szántóföldet azzal a kikötéssel, hogy élete fogyagát gondoskodnia kell róla. A vagyonat nagy örömmel vette kezelésébe, de a kötelezettségtől szeretett volna megszabadulni. Az öreg Sotka utóbb már csak a szomszédok könyörületességéből jutott a mindennapi kenyérhez. Többek tanácsára Sotka János beperelte hálátlan unokáját és már ki is tüzték a tárgyalást. Ekkor határozta el a fiú, hogy végezni fog nagypapjával és igyekszik az öngyilkosság látszatát kelteni, de sáros csizmáinak a nyomai leleplezték őt. A gyilkost bezárolták a nyitnari kerületi bírósághoz.

— **Halálós családi dráma játszódott le Ujbányán,** ahol Nemesny Mihály 50 éves disznói gazdálkodó révvelverrel agyonlőtte Kukulj újbányai molnármester 24 éves Hubert nevű fiát. A gyilkosságnak vagyoni okai vannak s egy zavaros családi élet képe bontakozik ki a dráma háttéréből. Nemesny Mihály 1927-ben még nem Disznóoson, hanem Kamencen pusztán gazdálkodott, ahol egy férjes asszonnyal szerelmi viszonyt folytatott, majd amidőn összejáratkáltak, egy este belépett a nő ablakba, ahol az a férjével tartózkodott. A golyó nem talált, de a tettest felfedezték és Nemesny, hogy a merénylet nyomán kerekedett pereskedés során el ne veszítse teljesen vagyonát, azt feleségére íratta, ilyen módon vagyona egy részét meg is mentette. Később Kamencéről Disznóra költöztek. Nemesnyeknek volt egy nevelt leányuk, akinek férjül Nemesnynek kiszemelte az újbányai Koukl Hubertet. A házasság már annyira elő volt készítve, hogy Nemesny Mihályt hozományul a vagyonát, amit a férje ráíratott, most átíratta Koukl Hubertre. Nemesny, aki most pár napig bizonyos erőszakoskodásért a lévai járásbírósnak a lakója volt, amidőn onnan kiszabadult, revolvert szerzett és mivel közben megtudta a történeteket, Ujbányára utazott. Nemesny Mihályt szintén Ujbányán tartózkodott fogadott leányával, Koukl molnár házában. Nemesny ide ment, ahol azzal a szándékkal, hogy feleségét lelővi, de a felgerjedt haragu ember látára Koukl molnár és fia, — amíg a nő ki-meneckelt a szobából, elfedezték őt testükkel, — mire Nemesny a fiatal Koukl Hubertre sötétte revolverét. A golyó a fiatalember hátsába fúródott, mire a második lövést az öreg Kouklra intézte, de ez szerencsére nem volt olyan veszedelmes mint az első, mert csupán a molnár kabátját lyukasította keresztül. A csendőrség a gyilkost letartóztatta, adatait pedig a lévai kórházba szállították, azonban nem lehetett már megmenteni az életnek, pár órai szenvedés után meghalt. A hatóság a boncolást elrendelte.

— **Három betörés az ablakon keresztül.** Dr. Frank Ármán orvos övegyének Komenky utcai házába a Rozmaring utcai oldalán a falon betörők ugrottak be, akik az ablakok felfeszítése után a szobákba jutottak, ahol a károsult vallomása szerint mintegy harminc ezer korona értékű ruhaneműt zsákmányoltak. A betörés színlelően mintegy száz elégetett gyufavéget találtak, a betörők csak gyufavilágítás mellett dolgoztak. A lakásban idegen tenniszruhát hagytak hátra a betörők s kiderült, hogy ezt ugyanazon éjjel a káksi Boleman villában zsákmányolták, ahol szintén az ablakon keresztül hatoltak be. Valószínű, hogy a betörőknek tudomásuk volt róla, hogy Frankné nem tartózkodik otthon a betörés idejében. — **Vátcsladányban ugyancsak az ablakon át betört Szabó Lajos lakásába,** ahonnan két aranygyűrű, egy láncot és 50 K pénzt vittek el.

— **Meglővődözött jómódu betörő** Barsbessen Bogdán gazdálkodó házat ugylátszik, hogy különböző áldozatokat szemeltek ki, mert a hét folyamán háromszor egymásután törtek be hozzá. Azonban Bogdán most már részen volt és az éjszaka leple alatt akcióba lépő betörőre vadászfegyverével rálőtt és a lábát megsebezte. A betörő így azután nem tudott elmenekülni és a csendőrségnek átadták, majd a lévai kórházba szállították. A

dolog meglepetést keltett, mert a betörőben Kuruc János 28 éves barsbesseli jómódu földművesre ismertek, aki több mint husz hold földön gazdálkodik.

— **Betegsége miatt melbe lötte magát.** Farnadon Vrábel János molnársegéd édesatyja szemelattára melbe lötte magát. Életunságának oka az, hogy a közelmúltban vakbél operációt végeztek rajta s azóta nem érezte magát oly erősenek a munkára, mint azelőtt. A lévai kórházba szállították, ahol állapotát valamivel javulta; hogya nem lépnek fel komplikációk, akkor sikerül őt megmenteni.

— **A Magyar Írás októberi száma** tartalomalmon jelent meg. Simándy Pál Madách tanulmánya, Bodor Aladár két verse, Balla Borisz novellája, Pataky Mária dr. tanulmánya a kurucköltészetéről, Surányi Miklós novellája, Szabó Lőrinc és Tamas Lajos versei, Lanyi Menyhért ebeselése és Daró István kis regénye mind értékes írások. Az irodalmi rovatban Fėja Géza földink ir Erdékes kritikát. Possonyi László, Marek Antal, Teleszyk Anna írásai méltón sorakoznak a többi íráshoz a Figyelő rovatban.

— **A modern lány jövője: az ideg-baj.** A modern élet idegromboló jelenségeiről tartott előadást a napokban a londoni közegészségügyi intézetben dr. Halls Daily orvos. „Rendkívül rossz szokás például — mondja az előadó —, hogy egyesek rádiót, vagy gramofont hallgatnak és közben olvasnak, vagy beszélgetnek. Egyszerre kétféle akarnak figyelni, ami sohasem sikerülhet. Az ilyesmik hallatlanul idegesítő és ha rendszerre valik, tönkretesz az idegeket. Rendkívül idegesítő a jómódu fiatal leányok társadalmi elele is. Nap-nap után estélyekre, sportletelekre, kótelepartikra járnak és közben még arra is időt kell szakítaniok, hogy szabónőkhöz, kalaposokhoz és különböző boltokba futkossanak. Későn fekszenek, korán kelnek, sohasem pihennek: nem csoda, hogy néhány év ilyen életmód után holdogtalan és mások számára elviselhetetlen idegrombók válnak.

— **Léva nagy filmeseménye az Orient Kinóban.** Nagy áldozatok árán sikerült az Orientnek lekötöni Jeritza Mária, a nywYorki Metropolitan és a becsi nagyopera művésznőjének egyetlen hangosfilmjét, az Alexandrá naghyercegnőt. Ezt a híres filmet Szlovénkóban először Léván pergetik ma este, így a mi közönségünk gyönyörködhet benne előszörben. A film pazar kivilátása, nagyszerű szerepoztása, Lehár ragyogó zenéje, no meg Jeritza paratlan művészetete felehetetlenül avatja az Orientnek ezt a szolvencsai ünnepi premierjét, amelyet senki se mulasszon el megnézni.

— **Az Apolló mozgóban ma, vasárnap 2—4 órák** a klondikei aranyások életéből vett dráma: Arany, népeleodás. Este utoljára megy a bájos vigjáték: Szívem szerelem után vagyik. A főszerepekben Max Adalbert, Verebes, Tr. Berliner, P. Hörbigér. Kedden, szerdán, csütörtökön a hivatalkoi élet komédiája: A furlangos bűnös. A főszerepekben a bájos és lebilincselő Dolly Haas brilirozik. Péntektől ismét a népszerű Anyu Ondra jelenik meg a fehér vásznon, az Egy éjszaka a paradicsomban című filmben. A rendkívül mulatató vigjátékban még H. Thimig és R. A. Roberts játszik pompás szerepek.

Dr. Bándy László specialista fogorvos október 2-án megkezdte rendelését fog és szájbetegek részére. Stefanik utca 14. (Fogadó utca). Rendel az összes gyógyalpok részére is.

Északotörök, sérvtörök, gumiharisnyák, illatszerek, háztartási cikkek, fotográfáló szerek, amatőröknek sötétkammera használat, PICK DROGERIA.

SPORT

(Kovavetveztő: Boros Béla)

A múlt heti selmecbányai mérkőzés elmaradt, mert a nagy esőzésektől a pálya víz alatt állt. Ma, hogya az időjárás engedi, az LTE csapata a katonai válogatottal mérkőzik. Meg kell jegyeznünk, hogy a most bevonult újoncok között több egészen jóképességű futballista van, akikkel az LTE csapata jelentősen meg fog erősödni.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Balla József Veres Margit leánya Margit Dóra. — Cigány Lőrinc Opál Katalin leánya Anna Margit. — Kusi Anna fia István.

Házasságok. Nemes László ág. h. ev. Baris Mária r. k. — Kovács Antal r. k. Adler Ilona izr.

Halálozások. Zsacska Lajos 43 éves. — Stubna Antal 70 éves. — Murgács Mihályné szül. Heister Vilma 23 éves. — Sándor Imre 69 éves. — Koukal Hubert 25 éves. — Szabó József János 72 éves.

A „Bars” rádió műsora:

Vasárnap, november 12.

BRATISLAVA. 19.05 Zongorahang.

BUDAPEST. 9.15 Hírek, 10 R. k. mise. 11.15 Evang. istentisztelet. 13 Operaházi zk. 14 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Harfahangy. 16.30 „A meghüléses betegségek” előadás. 17 Bura cigizk. 18 „Jena” előadás. 18.30 Budapesti Polgári Dalkör hangy. 19.30 „Küzdelmek a lustasággal” cseveges. 20.20 Előadás a studioból „Lili” enekes szimnu 3 felv. 22.30 Len Baker jazz-ck.

PRAGA. 7.30 Fűrdők. 10.30 Dalok. 12.15 Rádiók. 17.20 és 17.45 Gramofon. 22.20 Hermann-zyk.

WIEN. 11.20 Hangy. 12.50 Rádiók. 15.30 Vónósnyeges. 17.15 Rádiók. 22.50 Operaközvetítés.

Hétfo, november 13.

BRATISLAVA. 11 Gramofon. 17.25 Zongorahangy. 18.05 Fuvósötös. 19.25 Hangy.

BUDAPEST. 12.05 Hangy. 13.30 Nyilas cigizk. 15.30 Diákféra. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 Guttenberg-zk. 18.10 Német nyelv. 18.40 Hegedűjáték. 19.15 „Az adás-vétel abc-je” előadás. 19.45 Gramofon. 20.50 „A magyar opera Erkel fellepteig” előadás. 22.30 Farkas cigizk.

PRAGA. 11, 12.10, 15.30, 17.05, 17.25 és 17.50 Gramofon. 20.40 Hangy.

WIEN. 11.30 Rádiók. 13.10 és 16 Gramofon. 17.25 Dal- és áriaest. 19 Rádiók. 20.30 Bolgár-est.

Kedd, november 14.

BRATISLAVA. 16.55 és 18 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Bachman-zk. 15 Testnevelési tanfolyam. 16 Mesék. 17 Fuvola. 18.30 „Vera” novella. 18 Szimfonikus-zk. 18.50 „A honom”. Az ember tragédiája” kiindult előadás. 17.30 Operaház előadás „A Rajna kincse”. A nibelung gyűrűje. zenedráma-trilógia előjátéka 4 képen. Majd Bura cigizk.

PRAGA. 10.45, 12.10, 12.35, 13.35, 15.30, 16.55, 18 és 22.15 Gramofon.

WIEN. 12 Rádiók. 15.55 Gramofon. 17.25 Hegedűjáték. 19 Szimfonikusok. 21 Rádiók.

Szerda, november 15.

BRATISLAVA. 12.30 Zene. 17.55 Magyar óra.

BUDAPEST. 12.05 Balajuka zk. 13.30 Honvéd zk. 15.30 Diákféra. 16 „Népművészeti népszerű előadás”. 17 Gramofon. 18 „Feltékenység” elbeszélés. 18.30 Magyar vónósnyeges. 19.30 „Aranyos öregek” vig. 1 felv. 29.30 Országos Liszt Ferenc Társaság hangy. Majd Bura cigizk.

PRAGA. 10.10, 12.10, 13.35, 15.30, 17.35 és 17.55 Gramofon. 20.05 Szimfonikus hangy.

WIEN. 12 Rádiók. 15.15 Trió. 16.45 Gramofon 17.55 Köz. az operaházból. 23 Gramofon.

Csütörtök, november 16.

BRATISLAVA. 10.10 Zene 11 és 17.25 Gramofon

BUDAPEST. 12.05 Vidák cigizk. 13.30 Hangy. 15 Testnevelési tanfolyam. 16 „Tengerészlegenda” elbeszélés. 17 Földművelésügyi előadás. 17 Losonczy zk. 18 Angol nyelv. 19 „A magyar iparpatolás” előadás. 19.30 Operaház előadás „Rigoletto” dalmű 4 felv. 22.45 Pataky jazz-zk.

PRAGA. 10.10, 12.10, 13.35, 17.25 és 17.50 Gramofon. 19.10 Operariák. 20 Operaleloadás.

WIEN. 12 Rádiók. 15.55 Gramofon. 17.15 Dalok. 18.55 Rádiók. 21 Filharmonikusok hangy.

Péntek, november 17.

BRATISLAVA. 18.20 Hegedűjáték 20.30 Hangy.

BUDAPEST. 12.05 Postás-zk. 13.30 Gramofon. 15.30 Diákféra. 16 Húszági előadás. 17 Nagy Geza zongorizik. 17.40 „Tolsztoj beszél” előadás. 18 Buda és Pest egyesítésének 60. évfordulója. 19.15 Kiligyi negyedóra. 19.35 Madrigal-est. 21 Csorba cigizk. 22.30 Hangy. Zenekar.

PRAGA. 10.10, 12.10, 13.45 és 15.30 Gramofon. 17.05 Ondriscsek-négyes.

WIEN. 11.30 Rádiók. 13.10 és 19.55 Gramofon. 19 Tautenhayn-négyes. 22.30 Táncezen.

Szombat, november 18.

BRATISLAVA. 11.55 Hangy. 18.30 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 vokalváltott. 13.30 Bertha zk. 16 Meséora. 17 Magyar nóták. 18 „Zrinyi, a költő Rómában” előadás. 18.30 Hangy. 19.30 Mit üzen a rádió. 20.10 A lett költársaság 15 éves jubileuma. 21 Vidám est. 23 Horváth cigizk.

PRAGA. 11, 12.10, 13.35, 15.30, 15.50, 17.25 és 17.50 Gramofon. 19 Operaleloadás.

WIEN. 12 Rádiók. 16.20 Citeranégyes. 17.20 Gramofon. 19.05 Hangy. 21.30 Mayercker-négyes.

FITZSIMMONS:

70.000 TANU

az Athenaeum detektiv és kalandos regények sorozatának 4. kötete. ár 6.— Kc. 70.000 tanu (néző) előtt járásdik le a két rivális footballesapat játéka mely bünyéget fejtdik.

Csütörtökön, folyó hó 16-án este
**disznótoros
 vacsora**
 a Városi Szálló éttermében.
Teljes menü Ké 9.-

Elsőrendű BOROK, figyelmes kiszolgálás!

Folyó hó 16-ától,
 (csütörtök) a Városi
 Vigadó kávéházban
 az elsőrendű és
 Léván is közkedvelt

DALLOS MIKLÓS

jazz zenekara

HANGVERSENYEZ

Város — Jegyzőség Léva — Járás.

8564—1933 számhoz.

Hirdetmény.

Léva város tanácsa közhírré teszi, hogy Léva város képviselőtestülete 1933 évi november hó 6-án tartott ülésében 8564—1933 szám alatt.

I. elfogadta Léva város 1934. évre szóló költségvetését a következő összeredménnyel:
 Szükséglet . . . Ké 13,797.611.—
 Fedezet 5,022.350.—

Hiány: Ké 8,775.261.—

II. elhatározta, hogy a fenti költségvetés hiányának fedezetére pótdadó fog szedtetni a következő mérvben:

házbéradó után 200 %
 a többi adók után 300 %

962.264.— Ké kérelmeztetni fog az országtól, 6,853.491.— Ké kölcsönökkel nyer fedezetet.

A városi képviselőtestületnek a költségvetésre és a pótdádra vonatkozó határozata magával a költségvetéssel együtt a városi számvevőség helyiségében 10 számú ajtó alatt 1933 évi november hó 8. napjától kezdődőleg 14 napi közzemlére van kitéve

A 329—1921. számú törvény 6. §-nak 5. bek. szerint a község minden választója és adófizetője ezen 14 napi határidőben a költségvetésbe betekinthez, valamint fellebbezést is nyújthat be ezen határozat ellen, mely a kihirdetést követő naptól számított 14 napi határidőben a város biránál nyújtható be. (1921 évi 329 számú törvény 45. §-a.)

Léva, 1933. évi november hó 7-én.

KORALEWSKY s. k.

ANTAL s. k.

j. főtitkár

városvérő

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	114	—	115 kor.
Rozs	—	"	68	—	70 "
Árpa	—	"	60	—	64 "
Zab	—	"	60	—	65 "
Kukorica	—	"	—	—	80 "
Bab	—	"	—	—	80 "
Lóheremag	—	"	900	—	950 "
Lucernamag	—	"	650	—	750 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Léva, jelentése.

	nov. 4-én:	nov. 11-én:
100 pengő	—	465. — 480. —
100 osztrák schilling	—	390. — 389.50
1 angol font	—	105. — 106.75
1 amerikai dollár	—	21.65 20.60
100 svájci frank	—	652. — 654. —
100 francia frank	—	181. — 182.20
100 líra	—	178. — 180.50
100 német márka	—	802. — 804.50
100 dinár	—	44. — 45. —
100 lei	—	17.50 17.70

Eladó 3 lámpás rádió jutányos áron és egy jókarban levő kályha, mely 2 szoba fűtésére alkalmas. Szentháromság-tér 2.

Nemet és angol nyelvet tanít
 ALSTERNE Bácsák-sor 2.

Eladó ház Kálnai utca 24 Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott. 1440

Zseliz környéken egy új ház hosszabb időre olesón bérbeadó. Bővebbet KOVÁCS LAJOS Felsőpél. 1442

Eladó 3 lámpás „Philips” rádió váltó áramra, használható szintén akumalátor s elemre. Kossuth utca 12 1470

Harmonium kifogástalan, olesón eladó. JURANEK Ladányi u. 7. 1482

Eladó kisebb ház, Ujtelep V. u. 27. 1485

Ház eladó Vámosladányban, melyben 9 évig volt bevezetett fűszerüzlet. Cím a kiadóban. 1508

Bérbeadó Schöller u. 5. számú ház azonnal. Bővebbet BELÁNYINÉ Schöller u. 11. 1509

Kölcsönök (Ké. 400—800) adok biztosíték ellenében. Levélcím: Pošt. schránka 194 Bratislava. 1511

Palyaudvar- sor 6. számú ház eladó. — Bővebbet ugyanott. 1512

Három polgárit végzett leány irodai alkalmazást keres, esetleg beismenne. Cím a kiadóban. 1513

Eladó huszonnéfű kereszt árpa és búzasalma. Koháry u. 44. sz. 1514

Első-Oleván „hideg oldal” egy kiültetett szőlő eladó. Bővebbet Ladányi-u. 14. 1515

Cigánykában egy hold szántóföld eladó. Teleknek is alkalmas. Bővebbet: Koháry-utca 45. 1516

Martonfi-u. 22. szám alatt 3 szoba, más lakás azonnal kiadó. Irodai vagy üzleti helyiségnek is alkalmas. 1517

Gyümölcsfák őszi ültetésre kaphatók MILLE KÁROLYNÁL Ujtelep, Csapás-út 1. 1518

Szoba konyha december 1-től kiadó Mascai-utca 35. 1519

Családi ház (Báti-utca 9), egy üzletház (Masaryk-utca 4 sz.) és Orbánhegyen egy szőlő hajlékkal, halászet miatt eladó. Érdeklődni lehet JÓZSEFCSEK GEZÁNÁL, Báti u. 5. 1520

Érettségizett fiatal leány állást vállal ügyvédi, vagy más irodában. Beszél szlovákul, magyarul, németül, oroszul és ír gépen. Cím a kiadóban. 1521

Zongora jutányos áron eladó Szenesi vendéglő Fő-tér 10. 1522

Butorozott kétágas szoba, konyha, speiz kiadó Kersák-u. 41. 1523

Káposzta vágáshoz kés kölcsön kapható Bém utca 13. 1524

Egy szoba új házban kiadó Vágóhid-utca 2 a. 1525

Egy bunda vásárolónak jutányos áron eladó Zugó-utca 24. sz. 1526

Ujbarson elveszett egy 4 éves nőstény farkas kutya, Lord névre halgat. Becstületes megtaláló jutalomban részesül. (Ujbarsi szövetkezet.) 1527

Eladó két szobás ház mellékhelyiségekkel és egy fűskamra. Érdeklődni lehet Perc-utca 11. sz. 1528

Jókai-utcában egy ház eladó, 3 szoba mellékhelyiségekkel áll. Cím: Lachty-fiók, Jókai-utca. 1529

Szoba, konyha kiadó, 7-ik utca 4. Ujtelep. 1530

GELBER;

Ladányi ut negyvenhárom inlen közhírré kiáltom, A cipész ipar sivár mezején Alig-alig villan fény.

Küzdelmes tortura közepett Eltem hányt-vertet életem Igy értem el azt a fokot, Hogy orthopéd cipőt csinálhatok.

Emberöltöt ahol töltöttem el Ott munkáért harcolnom kell; Legalább a pusztá lét! Amig az enyészet nyomába nem lép.

HANGOS ORIENT MOZI

Vasárnap november 12-én d. u. 2 és 4 órákor rendkívüli nagy népelelőadás a felejthetetlen monumentális film

Noé bárkája ● **Noé bárkája**

Dolores Costello, George O'Brien
 Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4 Ké

Vasárnap november 12-én 7/6 és 9/9 órákor

utolsó előadásai Léva legnagyobb filmszenzációjának! JERITZAMARIA, világhírű énekesnő, a new-yorki Metropolitan Opera és a bécsi állami operának tagja

ALEXANDRA nagyhercegnő

című remek filmjében. Lehár F. zenéje. További szereplők: Szőke Szakáll, P. Hartmann, Leo Slezák

November 14-én, 15-én és 16-án, kedden szerdán és csütörtökön szenzációs hangos cow-boy film!

TOM a bosszuálló
 Főszerepben: KEN MAYNARD

November 18- és 19-én szombat és vasárnap nagy sportesemény

1932-es Sokol ünnepély Prágában

„VOLTA”

MŰSZAKI VÁLLALAT

MŰSZAKI ANYAGOK RAKTÁRA,
VILLAMOS SZERELÉSEK.

LÉVA, Köztársaság-tér 7.

HANGOS APOLLÓ MOZI

November 12-én vasárnap d. u. 2 és 4 óraker
SZENZÁCIÓS NÉPELŐADÁS!!!
Az emberek kapzsiságának szo-
moju drámája a klondikei arany-
mezőkön. - Főszerepekben: Dolores del Rio és Ralph Forbes
ARANY ● ARANY
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50 4.- Ké.

November 12-én, vasárnap 6 és 9 óraker
utolsó előadása a bájos néme-
tül beszélő és hangos vígjátéknak
**Szivem szerelem
után vágyik**
Főszereplők: Max Adalbert, Vere-
bes Ernő, Trude Berliner, Paul
Hörbiger és Johannes Reimann

November 14-én, 15-én és 16-án, kedden,
szerdán és csütörtökön este 9 óraker
a mai hivatalnokai élet nagy
K O M É D I Á A
A furfangos bűnös
Főszerepekben: Max Zallenberg,
DOLLY HAAS és Fritz Grünbaum

November 17 és 18-án péntek és szomba-
ton 9 óraker, november 19-én,
vasárnap 6 és 9 óraker Lamač
Károly rendezte bájos filmvígjáték,
ANNY ONDRA-val a főszerepben.
**Egy éjszaka a
paradicsomban**
További szereplők: Herman Thimig,
Ralp Artur Roberts és Oskar Sabo

$\frac{1}{2}$ Pengős regények
á Kő 3.-
1 Pengős regények
á Kő 6.-

MIND UJDONSÁG, mig
a készlet tart, nagyobb
választékban kapható:

Nyitrai és Társa
könyv- és papírkereskedésében
LÉVÁN. — Telefonszám 98.

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, taka-
réktűzhelyek felépítését, ugyszintén kály-
hák átrakását, tisztítását és vaskályhák
samotkozását szakszerűen és jutányos
áron. - Új cserépkályhák állandóan rak-
táron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

Elsőrendű tüzelő anyagok

I.-a Douneac Antracit	Ké 54
I.-a Ostrai Karvini koksz	„ 42
Pormentes lengyel szén	„ 34

kapható házhöz szállítva

BLUMENFELD spediternél

Levice, Vojenská u. 8. Telefon 69.

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő
dohánybevaltó
mellett fekvő, Schoeller
és Társa cég tulajdonát
képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

EGY CSALÁDBÓL SEM SZABAD HIÁNYOZNI A RADIONAK,

amely felbecsülhetetlen értéket jelent a
kultúremler számára! Minden igény-
nek megfelelő legmodernebb „SUPER”
RADIO KÉSZÜLÉKEK legelőnyösebb
részletre is nagy választékban kaphatók

RADIO CENTRAL KERN TESTVÉREK

ÁRUHÁZÁBAN LEVICÉN—LÉVÁN.

Alapított 1881.

Telefon 14. szám.

BAROSKA J. mechanikus LEVICE

Telefon 130.

puskaműves

Kálnai utca 3.

JAWA és Č. Z.
motorkerékpárok
raktára.

Legmegbízhatóbb töltények!

Vadászfégyverek, vadászati cikkek!
Lőpor és robbantószer áruda!
Szakszerű javító műhely és
kerékpár zománcolás.

Az összes gyártmányu
kerékpárok és alkatrészek!

HALÁSZATI cikkek.

Gramofonok és lemezek legújabb felvételek!
Petrix elemek állandóan raktáron.
Zajtalan járás, gyors varrás, tiszta
munka, ez az előnye a PFAFF
VARRÓGÉPEKNEK.

